

Kohaliku valitsemise mikrokraadi koolitusprogrammi

TUNNIPLAAN

https://ois.tlu.ee/pls/portal/!tois.ois_public.draw_page?_page=26C55172C85FAFF3D6EB1F8D2FED4A6307BA759863366D72&p_id=8FB17CB11A0EAE5

I moodul - Kohaliku omavalitsuse olemus ja koht valitsemissüsteemis

Asukoht:

Aeg	Õppejõud	Teema	Loengu, seminari, praktiliste aruteluülesannete, kodutööde jms lühikirjeldus;	Materjalid /sh Moodles	Programmi osa / märkmed
4.10.2024					
Loeng 1 10.00-10.45 Loeng 2 10.45-11.30	Sulev Lääne	Kohaliku valitsemise mikrokraadi programmist, sisust ja korraldusest, sh I mooduli eesmärkidest, struktuurist, tegevustest, kirjandusest, õigusaktidest; Eesti omavalitsussüsteemi ajaloolised juured; KOV olemus ja areng			
Kohvipaus					
Loeng 3 11.45-12.30 Loeng 4 12.30-13.15	Sulev Lääne	Eesti õigussüsteem ja munitsipaalõigus; põhiseadus ja kohalik omavalitsus; kohaliku omavalitsuse ja riigi suhted, autonoomia, kontroll ja järelevalve; kohaliku omavalitsuse valdkonna koostööst			

Lõuna 13.15-13.45					*13.15: Kohtumine valla, TLÜ ja mikroraadi moodulite juhid ja koolitatavad; Rae vallavanema ja TLÜ tervitus; moodulite lühitutvustus
Loeng 5 13.45-14.30	Sulev Lääne	KOKS ja valdkonna õigusruumi seosed; jätkutegevuste täpsustamine, sh kodutööd			

		(artiklid, õigusaktid, testi/vestlusega seonduv jms)			
Loeng 6 14.45-15.30 Loeng 7 15.30-16.15	Sulev Mäeltsemees	Kohaliku omavalitsuse harta ja selle siseriiklikust ning rahvusvahelisest toimimisest; Regionaalsest arengust ja ühistegevusest, sh Tallinna ja pealinna piirkonna problemaatikast			
18.10.2024					
Loengud 1-4 10.00-11.00 11.00-13.15 (vahepeal kohvipaus 12.00-12.15)	Sulev Lääne Sulev Mäeltsemees Sulev Lääne Sulev Mäeltsemees	Kohaliku omavalitsuse õigusruumi toimimisest, KOKS ja valdkonna õigusruumi seosed: testi küsimuste arutelu. Jätkutegevustest, sh seminar-praktikumist ja memost. SEMINAR: Kohaliku omavalitsuse koostöö ja omavalitsuspäevade deklaratsioonid.			
Lõuna 13.15-13.45					

Loengud 5-7 13.45-14.45 14.45-16.15	Mart Uusjärv Olivia Taluste	Regionaal- ja Maaeluministerium ja asjakohase osakonna ülesanded kohaliku omavalitsuse poliitika kujundamisel ja praktilise tegevuse valdkonnas Kohaliku omavalitsuse tegevust korraldavate seaduste väljatöötamine, sh KOKS muudatuste eelnõu			
1.11.2024					
Seminar praktikum Loengud 1-7 9.15-17.00 (vastavalt ettevalmistatavale kavale) Institutsioonides (ettevalmistamisel)	Sulev Lääne				VASTAVALT KAVALE (täpsustamisel): Justiitsminister Regionaal- ja maaeluminister Riigikogu Riigikantselei Õiguskantsler; Riigikontroll ELVL; HOL

2

Lõuna täpsustub					Siseminister Tallinna linn;
------------------------	--	--	--	--	-----------------------------

II moodul - Kohaliku omavalitsuse juhtimine ja teenuste osutamise korraldamine

Aeg	Õppejõud	Teema	Loengu, seminari, praktiliste aruteluülesannete, kogutööde jms lühikirjeldus;	Materjalid /sh Moodles	Programmi osa / märkmed
-----	----------	-------	---	------------------------	-------------------------

15.11.2024		Volikogu ja valitsuse suhtemudelid ja organite sisemise toimimise mehhanismid			
Loeng 1-2 10.00-11.30	Mikk Lõhmus	KOV valitsemisorganid; nende olemus ja põhirollid ning sisemine toimimine			
Kohvipaus 11.30-11.45					
Loeng 3 11.45-12.30	Mikk Lõhmus	KOV valitsemisorganite pädevused: poliitika ja administreerimise dilemma			
Loeng 4 12.30-13.15	Mikk Lõhmus	Volikogu ja valitsuse suhtemudelid: praktilised lahendused KOV organite rolli- ja pädevuste jaotuse kujundamisel			
Lõuna 13.15-13.45					
Loeng 5 (jätk) 13.45-14.15	Kersten Kattai	Volikogu ja valitsuse suhtemudelid: praktilised lahendused KOV organite rolli- ja pädevuste jaotuse kujundamisel			
KOV organite rollikonflikti seminar 14.15-15.15	Kersten Kattai	Rühmaarutelu: volikogu, valitsuse, administratsiooni rollikonfliktid	Osalejad analüüsivad elulisi näiteid volikogu, valitsuse, valitsuse kui asutuste rolli kattuvusest ja jaotumisest ning nende ületamise võimalustest		
Kohvipaus 15.15-15.30					
KOV organite rollikonflikti seminari	Kersten Kattai	Rühmade ettekanded: rollikonflikti ületamise võimalikud lahendused			

15.30-16.15					
Järgmiseks korraks 16.15-16.30	Kersten Kattai	Instruktsioonid järgmiseks kohtumiseks	Kodutööna ette valmistada memo põhjendades ühe valdkonna või teenuse reformi vajadust		
29.11.2024		Poliitika kujundamine kohalikul tasandil			
Loeng 1 10.00-10.45	Kersten Kattai	Poliitika kujundamise lineaarne ja tegelik protsess: mis toimub poliitikakujundamise ahela nähtamatus osas			
Loeng 2 10.45-11.30	Ave Viks	Poliitika kujundamise lineaarne ja tegelik protsess: mis toimub poliitikakujundamise ahela nähtamatus osas			
Kohvipaus 11.30-11.45					
Seminar: poliitikaprotsess meie vallas 11.45-13.15	Kersten Kattai Ave Viks	Seminar: poliitikaprotsessi tegelik ahel	Rühmaarutelu kohaliku poliitika kujundamise protsessi tegelikest praktikatest		
Lõuna 13.15-13.45					
Loeng 3-4 13.45-15.15	Kersten Kattai	Poliitikavalikute asjakohasuse hindamine ja põhjendamise viisid			
Kohvipaus 15.15-15.30					
Arutelu 15.30-16.15	Kersten Kattai	Arutelu: poliitikate asjakohasuse hindamine	Esmane arutelu ja kodutöö tutvustus: järgmise volikogu istungi ühe eelnõu poliitikavaliku asjakohasuse		

			hindamine vastavalt etteantud raamistikule		
13.12.2024		Sotsiaalne innovatsioon ja koosloome kogukonnaga			

4

Loeng 1-2 10.00-11.30	Kadri Kangro	Ühiskondlikud väljakutsed ja nendega toimetulek			
Kohvipaus 11.30-11.45					
Loeng 3-4 11.45-13.15	Katri-Liis Lepik	Sotsiaalne innovatsioon ja avaliku sektori innovatsioon			
Lõuna 13.15-13.45		Koosloomine teenusdisain			
Seminar 13:45-15:15	Katri-Liis Lepik Kadri Kangro	Sotsiaalse innovatsiooni keskkond ja selle kujundamine kohalikul tasandil			
Kohvipaus 15.15-15.30					
Rühmatöö ja arutelu 15:30-16:15	Katri-Liis Lepik Kadri Kangro	Innovatsiooni võimalikkus avalikus sektoris			

III moodul: Organisatsioon ja juhtimine

Aeg	Õppejõud	Teema	Loengu, seminari, praktiliste aruteluülesannete, kogutööde jms lühikirjeldus;	Materjalid /sh Moodles	Programmi osa / märkmed
10.01.2025					
Loeng 1 10.00-10.45 Loeng 2 10.45-11.30	Rivo Noorkõiv	Organisatsioonikultuur ja kohaliku omavalitsuse väärtuspõhine juhtimine. Toimetulek muutuv keskkonnas: arengusuundumused ja neile reageerimine. Arengu kavandamise põhitüübid.			
Kohvipaus					

5

Loeng 3 11.45-12.30 Loeng 4 12.30-13.15	Rivo Noorkõiv	Strateegiline planeerimine, arengu kavandamise süsteem kohalikus omavalitsuses.			
Lõuna 13.15-13.45					
Loeng 5-7 13.45-16.15	Rivo Noorkõiv	Muutuste juhtimine kohalikus omavalitsuses.			
24.01.2025					

Loeng 1 10.00-10.45 Loeng 2 10.45-11.30	Toomas Osvet	Käitumispsühholoogia. Kuidas toimib inimese meel. Käitumise põhioskused. Personaalne käitumisprofiil.			
Kohvipaus					
Loeng 3 11.45-12.30 Loeng 4 12.30-13.15	Toomas Osvet	Praktiline harjutus gruppides. Tagasiside. Kaastöötajat austava, ennastkehtestava käitumise põhistruktuur. Kuidas luua motiveeritus, soov ja tahtmine tööülesannet eeskujulikult täita.			
Lõuna 13.15-13.45					
Loengud 5-7 13.45-16.15	Toomas Osvet	Juht kui liider. Video näidiste analüüs. Eestvedamine. Eduka meeskonna põhialused. Koostöö arendamine meeskonnas. Arenguestlus.			
07.02.2025					Enne koolitusele tulekut valmistab igaüks ette nn liftikõne (1 min). Teema saadan mõni päev enne koolitust.
Loeng 1 10.00-10.45 Loeng 2 10.45-11.30	Tuuli Räm	Kriisijuhtimine. Hädaolukorra seaduse analüüs ja seaduse rakendamine.			
Kohvipaus					

Loeng 3 11.45-12.30 Loeng 4 12.30-13.15	Tiina Maiberg	Mainekujundus kui oma loo loomine.			
Lõuna 13.15-13.45					
Loengud 5-7 13.45-16.15	Tiina Maiberg	Sise- ja väliskommunikatsioon, suhtlemine meediaga, intervjuud, soovitused			

IV moodul: Poliitika kujundamine kohalikul tasandil ja koostöö arendamine

Aeg	Õppejõud	Teema	Loengu, seminari, praktiliste arutelu ülesannete, kogutööde jms lühikirjeldus;	Materjalid /sh Moodles	Programmi osa / märkmed
21.02.2025		KOV juhtimise ja teenuste tagamise funktsionaalne ja territoriaalne korraldus			
Loeng 1-2 10:00-11:30	Mikk Lõhmus	Territoriaalse ja funktsionaalse juhtimise teoreetilised põhjendused ja praktilised vajadused. Territoriaalse juhtimise ja teenuste korraldamine organisatsioonilised võimalused (sh KOVide koostöös).			
Kohvipaus 11.30-11.45					

Loeng 3 (jätk) 11.45-12.30	Mikk Lõhmus		Territoriaalse juhtimise ja teenuste korraldamine organisatsioonilised võimalused (sh KOVide koostöös).		
Praktiku kogemuslugu 12.30-13.15	Mikk Lõhmus	Territoriaalse ja funktsionaalse juhtimise ja elanike kaasamise kogemused Elva vallas			
Lõuna 13.15-13.45					
Seminar: valdkonna reformi põhjendamine 13.45-15.15	Mikk Lõhmus	Valdkonna reformi põhjendamine	Koostatud reformivajaduse memo täiendamine loengutes käsitletud argumentidega. Rühmaarutus valitakse valdkond ja põhjendatakse reformi läbiviimise vajadust.		
Kohvipaus 15.15-15.30					

Seminar: valdkonna reformi põhjendamine 15.30-16.15	Mikk Lõhmus	Valdkonna reformi argumenteerimine	Esitletakse ja argumenteeritakse reformi läbiviimise vajadusi ja põhjendusi		
7.03.2025		Poliitika kujundamise riigi ja omavalitsuste koostöös ja piirkondliku arengu kujundamine			

Loeng 1-2 10:00-11:30	Mikk Lõhmus	Riigi ja omavalitsuste koostööformaadid poliitika kujundamises, üksiku omavalitsuse võimalused poliitikakujundamises osaleda			
Kohvipaus 11.30-11.45					
Loeng 3-4 (Seminar) 11.45-13.15	Ave Viks	Koosvalitsemine: KOVide roll ja võimalused maakondliku ja regionaalse arengu kavandamises			
Lõuna 13.15-13.45					
Seminar: poliitikaettepanekute esitamine 13:45-15:15	Mikk Lõhmus, Ave Viks	Seminar: poliitikaettepanekute esitamine	Rühmatööna esitada ettepanekud KOVe (nt Rae valda, Harjumaad) puudutava poliitika muutumiseks/ täiendamiseks. Rühmatöö ülesanne on: a) sõnastada poliitikaettepanekud ja neid põhjendada, b) kirjeldada protsessi/ formaati, kuidas võimalikult tõhusalt poliitika mõjutamiseni jõuda		
Kohvipaus 15.15-15.30					

Seminar: ettepanekute esitlemine 15.30-16.15	Mikk Lõhmus Ave Viks	Seminar: formuleeritud poliitikaettepanekute esitamine kolleegidele	Rühmatööde ettekanded		
--	--------------------------------	--	-----------------------	--	--

8

21.03.2025		Kohaliku valitsemisruumi kujundamine ja teenuste delegeerimine			
Loeng 1-2 10:00-11:30	Georg Sootla	Kohaliku valitsemisruumi kujundamine: miks ja kuidas ühildada eri sektorid tervikuks kohaliku elu horisontaalses korralduses			
Kohvipaus 11.30-11.45					
Seminar: valitsemise tulemusahel 11.45-13.15		Seminar: kohaliku valitsemise tulemusahel	Rühmatööna mõtestatakse kohaliku omavalitsuste tegevuste tulemusahelat valitud valdkonna korralduse vaates		
Lõuna 13.15-13.45					
Loeng 3-4 13.45-15.15	Georg Sootla	KOV ülesannete delegeerimine: teenuste hajutamine vertikaalselt teistele subjektidele; koostöö ja koalitsioonide roll teenuste osutamisel			

Kohvipaus 15.15-15.30					
Arutelu: avalike ülesannete delegeerimine 15.30-16.15	Georg Sootla	Avalike ülesannete delegeerimise väljakutsed	Arutelu osalejate praktiliste kogemuste baasil avalike ülesannete delegeerimise väljakutsest tuginedes tutvustatud raamistikule		

V moodul: Eelarve, finantsjuhtimine ja kontroll, kohalik omavalitsus ja ettevõtlus

Aeg	Õppejõud	Teema	Loengu, seminari, praktiliste aruteluülesannete, kogutööde jms lühikirjeldus;	Materjalid /sh Moodles	Programmi osa / märkmed
4.04.2025					
Loeng 1 10.00-10.45 Loeng 2	Kristo Krumm	Sissejuhatus moodulisse, ettevõtluse olemus, vajalikkus ja ülevaade ettevõtlusest KOV tasandil Eestis. Eesti ettevõtluskonjunktuur,			

10.45-11.30		kohaliku tasandi ettevõtluse eripärad. Ettevõtluse erinevad tasandid ja jaotus. Ettevõtluse majanduslikud ja sotsiaalsed aspektid.			
Kohvipaus					

Loeng 3 11.45-12.30 Loeng 4 12.30-13.15	Piret Zahkna	Kohaliku omavalitsuse eelarve ja maksud. Kohaliku omavalitsuse eelarve kujundamise printsiibid ja põhimõtted.			
Lõuna 13.15-13.45					
Loeng 5 13.45-14.30 Loeng 6 14.30-15.15	Piret Zahkna	Maksud kohalikul tasandil ja riiklikult, nende mõju KOV eelarvele ja tuludele.			
Kohvipaus 15:15-15:30					
Loeng 7 15.30-16.15	Piret Zahkna	KOV võimalused maksutulude loomisel ja kasutamisel.			
25.04.2025	Seminar- praktikum	Päeva ulatuses vastavalt asjakohasele programmile.			

9.05.2025					
Loeng 1 10.00-10.45 Loeng 2 10.45-11.30	Vallo Olle	Eelarve kontroll ja menetlus, õiguskantsleri büroo roll kaebuste lahendamise protsessis.			
Kohvipaus 11:30-11:45					
Loeng 3 11.45-12.30 Loeng 4 12.30-13.15	Vallo Olle	Revisjonikomisjoni tegevus ja kontrollialased seosed.			
Lõuna 13.15-13.45					

Loeng 5 13.45-14.30 Loeng 6 14.30-15.15	Kristo Krumm	Tulemuspõhine juhtimine ja eesmärgistamine läbi erinevate meetodite.			
Kohvipaus 15:15-15:30					
Loeng 7 15.30-16.15	Kristo Krumm	Finantskavandamise erinevad mudelid nii ettevõtluse kui ka laiemalt organisatsioonide tasandil.			